

T.C.

SAĞLIK BAKANLIĞI

Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü

Sayı : B100AÇS0110000-1397

5 Nisan 2007

Konu : Anne Ölümleri Veri Sistemi

..... VALİLİĞİNE

GENELGE

2007/27

Gebelik süresince, doğum sırasında ve sonrasında sağlık hizmetlerine erişilebilirlik, sağlık hizmetlerinden faydalanma ve bu hizmetlerin kalitesi ile daha geniş çerçeveden bakıldığında kadının eğitimi, toplumsal cinsiyet eşitliği ve sosyal koşullar anne ölümlülüğü ile ilişkilidir. Bu özelliği ile anne ölümlerinin seviyesi çok boyutlu bir kalkınma göstergesi olarak kullanılmaktadır. Anne ölümleri gebelik, doğum, doğum sonrası 42 günlük süreçte meydana gelen kadın ölümlerini kapsamaktadır.

Birçok ülkede ve ülkemizde anne ölümleri ile ilgili veri toplamada sıkıntılar yaşanmaktadır. Dolayısı ile bu konudaki göstergelerin hesaplanması için farklı ve yenilikçi yaklaşımlara ihtiyaç vardır.

2005-2006 yılları arasında bir yıllık süreçte gerçekleştirilen Ulusal Anne Ölümleri Çalışması mevcut duruma ilişkin doğru veriyi sağlayarak anne ölümleri ile ilgili mevcut bilgi eksikliğini kapatmıştır. Projenin sonuçları, ülkemizdeki mevcut ölüm kayıt sistemlerini değerlendirmiş ve yeni bir ölüm kayıt sistemi için öneriler ve yöntemler geliştirmiştir.

Bu çerçevede oluşturulan yeni Anne Ölümleri Veri Sistemi kapsamında:

1. Toplanacak ölüm verileri, ülke genelinde gerçekleşen tüm anne ölümlerini kapsayacaktır.
2. Bakanlığımızda "Anne Ölümleri Ön İnceleme Komisyonu" ve "Merkez İnceleme Komisyonu" oluşturulacaktır (Bkz.Ek.1) .
3. Her ilde de "İl Anne Ölümlerini Tespit ve Önleme Birimi"ve "İl İnceleme Komisyonu" oluşturulacaktır (Bkz.Ek.1).
4. Her Sağlık Grup Başkanlığı ve Sağlık Ocağında programın yürütülmesinden sorumlu bir sağlık personeli program sorumlusu (Anne Ölümleri Veri Sistemi Birim Sorumlusu) olacaktır .
5. Sağlık Ocağı bulunmayan belde, köy vb. yerleşim merkezlerinde ölümler, bilindiği üzere yasa gereğince Köy Muhtarı tarafından bildirilmektedir. Program çerçevesinde 12-50 yaş anne ölümlerini içerisine alan gebelik, doğum, doğum sonrası 42 günlük süreçte meydana gelen tüm kadın ölümleri de muhtarlar tarafından kayıt altına alınacaktır. Köyün bağlı olduğu Sağlık Ocağında programın yürütülmesinden sorumlu sağlık personeli, her ay Sağlık Ocağına bağlı tüm köyleri dolaşarak muhtarlardan bu bildirimleri alacaktır. Bu dönem zarfında anne ölümü olmamış ise bu husus tutanakla kayıt altına alınacaktır.

6. Her Sağlık Ocağı tarafından kendi sahasındaki 12-50 yaş anne ölümlerini içerisine alan gebelik, doğum, doğum sonrası 42 günlük süreçte meydana gelen tüm kadın ölümleri tespit edilecek ve “Anne Ölümü İl Bildirim Formu” (Ek.6) doldurularak her ay bağlı oldukları Sağlık Grup Başkanlıklarına, aylık periyotlarla elde ettikleri muhtarlık bildirimleri, Anne Ölümü Defin Listesi (Ek.2), Anne Ölümü Defin Bildirim Formu (Ek.3) ile birlikte gönderilecektir. Ölüm olsun ya da olmasın bildirim mutlak surette yapılacaktır.

7. Defin ruhsatı Belediye Tabipliklerince verilen yerleşim yerlerinde bildirim, ilgili Belediye Tabibi tarafından aylık periyotlarla Sağlık Grup Başkanlıklarına “Anne Ölümü Defin Listesi” ve “Anne Ölümü Defin Bildirim Formu” düzenlenerek yapılacaktır. Sağlık Grup Başkanlığı Program Sorumlusu aylık periyotta bu bildirimleri Belediye Tabipliğinden sağlamak zorundadır. Aylık periyotta gebeliğe bağlı ölüm olsun yada olmasın rapor düzenlenecek ve Sağlık Grup Başkanlıklarına bildirim yapılacaktır.

8. Sağlık Grup Başkanlıkları, ilçe Jandarma teşkilatından o ay meydana gelen ölümlerin listelerini temin edecektir.

9. Sağlık Grup Başkanlıkları, kendisine bağlı Sağlık Ocaklarından, muhtarlardan ve Belediye Tabipliklerinden her ay sağladıkları, anne ölümlerini içerisine alan gebelik, doğum, doğum sonrası 42 günlük süreçte meydana gelen tüm kadın ölümlerinin yer aldığı, “Anne Ölümü Defin Listesi”, “Anne Ölümü Defin Bildirim Formu” , “Anne Ölümü İl Bildirim Formu” ve raporlarını her ay düzenli olarak İl Sağlık Müdürlüğüne göndereceklerdir.

10. İldeki tüm kamu veya özel sağlık kuruluşları (poliklinikler, tıp merkezleri, özel hastaneler, devlet hastaneleri, üniversite hastaneleri vb.) o ay içerisinde kendi kuruluşlarında meydana gelen anne ölümlerini içerisine alan gebelik, doğum, doğum sonrası 42 günlük süreçte meydana gelen tüm kadın ölümlerini İl Sağlık Müdürlüklerine “Anne Ölümü İl Bildirim Formu” ile bildireceklerdir.

11. 112 Hizmet Birimleri de her ay İl Sağlık Müdürlüklerine sevk sırasında meydana gelen anne ölümlerini içerisine alan gebelik, doğum, doğum sonrası 42 günlük süreçte meydana gelen tüm kadın ölümlerini “Anne Ölümü İl Bildirim Formu” ile bildireceklerdir.

12. İl Program Sorumlusu ayda bir kez, ilde mevcut doğum hizmeti veren tüm ikinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşlarını ziyaret edecek, kadın hastalıkları ve doğum kliniği, doğumhane, ameliyathane, acil servis (Anne ölümü gerçekleşmiş başka uzmanlık dalı servisleri de sorgulanarak) kayıtlarını inceleyerek o kuruluştaki 12-50 yaş anne ölümlerini içerisine alan gebelik, doğum, doğum sonrası 42 günlük süreçte meydana gelen tüm kadın ölümlerini tespit edip, kayıt altına alarak, ölüm olsun ya da olmasın kuruluş başhekimi ile birlikte tutanak tutarak imza altına alacaktır.

Ölümlerin Değerlendirilmesi:

13. Sağlık Grup Başkanlıkları, ildeki tüm kamu veya özel sağlık kuruluşları (poliklinikler, tıp merkezleri, özel hastaneler, devlet hastaneleri, üniversite hastaneleri vb.), 112 Hizmet Birimlerince bildirilen ölümler İl Anne Ölümleri Tespit ve Önleme Biriminde değerlendirilecektir.

14. İl Anne Ölümleri Tespit ve Önleme Birimi ildeki tüm ölüm bildirimlerinin toplanması, birbirleri ile karşılaştırılması, hastane ölümleri için ilgili hastane araştırmasının yapılarak “Anne Ölümü Sağlık Kurumu Kayıt İnceleme Formu” (Ek.5)’nun doldurulması, eğer ölüm evde gerçekleşmiş veya hastane araştırmasında tatminkar sonuca ulaşılamamış ise adrese gidilerek “Anne Ölümü Soru Kağıdı” (Ek.4) (sözel otopsi) ile eksik bilgilerin tamamlanmasını sağlayacaktır.

15. Toplanan ölümler ile ilgili olarak her ay İl İnceleme Komisyonu toplanacak, ilde o ay meydana gelen anne ölümlerini içerisine alan gebelik, doğum, doğum sonrası 42 günlük süreçte meydana gelen tüm kadın ölümleri, ölüm nedenleri belirlenmek üzere görüşülecektir. Komisyon üyeleri tarafından imza altına alınan “İl Anne Ölümleri Komisyon Raporu” ile birlikte meydana gelen ölümlere ait “Anne Ölümü Sağlık Kurumu Kayıt İnceleme Formu” , “Anne Ölümü Soru Kağıdı” (sözel otopsi), “Anne Ölümü İl Bildirim Formu” her anne ölümüne bir kod numarası verilmiş olarak (Bkz.Ek.1) ve hasta dosyalarının sureti, aylık hastane ziyaret tutanakları ile birlikte takip eden her ayın 15’ine kadar Sağlık Bakanlığı AÇSAP Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.

16. Sağlık Bakanlığı Anne Ölümleri Ön İnceleme Komisyonunda, her ay illerden gelen anne ölümlerini içerisine alan gebelik, doğum, doğum sonrası 42 günlük süreçte meydana gelen tüm kadın ölümleri ismi gizli kalmak koşulu ile kod numarası ile değerlendirilecek, nedenlerine ve üç gecikme modeline göre gebeliğe bağlı ölümler ile anne ölümleri sınıflandırılacaktır. Nedenleri tam olarak belirlenemeyen ölümler, hastane, hekim ve anne adı gizli kalmak üzere kod numarası ile Merkez İnceleme Komisyonunda üç ayda bir görüşülecektir.

17. İl Sağlık Müdürlüğünde toplanan veriler her ay Temel Sağlık İstatistik Modülünde (TSİM) yer alan “Anne Ölümü İl Bildirim Formu” na kaydedilecektir.

18. Anne Ölümleri Veri Sistemi 1.Ocak.2007 tarihinden itibaren uygulanacaktır.

19. İl düzeyinde hizmetin gerektiği şekilde planlanması ve uygulanması İl Sağlık Müdürlüğünün sorumluluğundadır.

20. Bu genelgenin yürürlüğe girmesi ile 2002/99 sayılı genelge uygulamadan kaldırılmıştır.

Yukarıda belirtilen konuların ilinizde titizlikle uygulanması hususunda ilgililere emirlerinizi önemle rica ederim.

Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR

Müsteşar

Dağıtım:81 İl Valiliği

Ekler :

1.İllerde Anne Ölümleri Veri Sistemi Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Usul ve Esaslar.doc

2. Anne Ölümü Defin Listesi anne ölümü defin listesi.doc

3. Anne Ölümü Defin Bildirim Formu Anne Ölümü Defin Bildirim Formu.doc

4. Anne Ölümü Soru Kağıdı anne ölümü soru kağıdı.doc

5. Anne Ölümü Sağlık Kurumu Kayıt İnceleme Formu sağlık kurumu kayıt inceleme formu.doc

6. Anne Ölümü İl Bildirim Formu Anne ölümü il bildirim formu.doc

İllerde Anne Ölümleri Veri Sistemi Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar

Hedef:

- 2015 yılına kadar anne ölümlerinin 2005 araştırması sonucu oranı olan yüzbinde 28.5'e göre %50 oranında azaltılması.

Amaçlar:

- Sorunun büyüklüğünü ve kimlerin etkilendiğini saptamak
- Doğrudan/dolaylı olarak ölüme neden olan düzeltilebilir faktörleri üç gecikme modeline göre saptamak
- Bu faktörlere yönelik eylem planı geliştirmek.
- Tüm ölümlere ulaşarak nedenleri belirlemek
- Oluşturulan klinik protokoller ile hizmet kalitesini arttırmak
- Doğru ve güvenilir veri sistemini oluşturmak

Aktiviteler:

- Uygulanacak Anne Ölümü Veri Sistemi ile ilgili ayrıntılı planlama yapmak
- Klinik rehber ve protokolleri geliştirmek
- Komite üyeleri ve yöneticileri anne ölümleri bildirim sistemi ile ilgili bilgilendirmek
- Anne ölümleri ile ilgili var olan bildirim-soru formlarını revize etmek
- Sözel otopsi formunu düzenlemek
- Merkezi ve yerel seviyedeki ilgili gruplar arasında farkındalığı arttırmak
- Bu protokoller ve rehberler ile sağlık personeli eğitimlerini yapmak
- Anne ölüm verilerini kuvvetli savunuculuk olarak kullanmak

A.Genel Tanımlar:

Gebeliğe Bağlı Ölümler:

Ölüm nedenine bakılmaksızın gebelik, doğum, doğum sonrası 42 gün içerisinde meydana gelen tüm kadın ölümleridir.

Anne Ölümü:

Bir kadının, gebelik sırasında ya da gebeliğin sonlanmasından sonraki 42 gün içinde, gebeliğin süresine ve yerine bakılmaksızın, gebelik durumunun ya da gebelik süresinin şiddetlendirdiği tesadüfi olmayan nedenlerden kaynaklanan ölümdür.

Doğrudan Anne Ölümü:

Gebelik durumunda (gebelik boyunca, doğum ve lohusalık döneminde) yapılan müdahaleler, ihmaller, yanlış verilen bakım hizmeti ya da adı geçen olaylar zinciri sonucunda meydana gelen obstetrik komplikasyonlardan kaynaklanan ölümlerdir.

Dolaylı Anne Ölümü:

Daha önceden (gebelik öncesi) gebede var olan bir hastalık veya hastalıklar nedeni ile gebelik sırasında gelişen ama obstetrik kaynaklı olmayan ancak gebeliğin fizyolojik etkisi ile şiddetlenen nedenlerden meydana gelen ölümlerdir.

Geç Anne Ölümü:

Doğumdan veya isteyerek ve kendiliğinden düşüklerden sonra 42.gün ile bir yıla kadar olan zaman diliminde doğrudan veya dolaylı nedenlerle meydana gelen ölümlerdir.

Tesadüfi Ölümler:

Gebelik, doğum, doğum sonrası 42 gün içerisinde meydana gelen doğrudan ve dolaylı obstetrik nedenlere bağlı olmayan (gebeliğin herhangi bir etkisine bağlı olmayan) ölümlerdir. (Ör; kazalar, intihar, zehirlenmeler vb.)

Üç Gecikme Modeli:

- 1.Hizmet alma kararının verilmesinde yaşanan gecikme;** Sorunlar ve tehlike işaretlerine ilişkin bilgi eksikliği ve yetersiz sosyal faktörler,
- 2.Hizmete ulaşmada yaşanan gecikme;** Ulaşımla ilgili sorunlar, ekonomik yetersizlikler ve yerel sağlık kuruluşlarının sayısının azlığı,
- 3.Hizmet almada yaşanan gecikme;** Malzeme, personel eksikliği ve hizmet sunucuların kapasite eksikliği.

B.Anne Ölümleri Veri Sistemi İçeriği:

Hangi Anne Ölümü Araştırma Yaklaşımını Kullanacağız?

Gizliliğe dayalı sorgulama ve sözel otopsi yaklaşımı kullanılacaktır. Toplanacak ölüm verileri, ülke genelinde gerçekleşen tüm anne ölümlerini kapsayacaktır.

İl Anne Ölümelerini Tespit ve Önleme Birimi

Sağlık Müdürünün belirleyeceği Sağlık Müdür Yardımcısının Başkanlığında, AÇSAP Şube Müdürü, Sağlık Ocakları Şube Müdürü, Yataklı Tedavi Kurumları Şube Müdürü ve Bulaşıcı Hastalıklar Şube Müdüründen oluşur. Birimin sekreterlik hizmetleri AÇSAP Şube Müdürlüğü tarafından yürütülür.

İl İnceleme Komisyonu

İl İnceleme Komisyonu, İl Program Sorumlusu ile varsa Kadın Hastalıkları Ve Doğum Uzmanı, Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Uzmanı, Anesteziyoloji Ve Reanimasyon Uzmanı, İç Hastalıkları Uzmanı, yoksa doğum hizmeti veren birimde çalışan Pratisyen Hekimden oluşacaktır. Her uzmanlık dalı için 2 hekim olacaktır. AÇSAP Şube Müdürü ekibin çalışmalarına nezaret edecektir.

Sağlık Bakanlığı Anne Ölümleri Ön İnceleme Komisyonu:

AÇSAP Genel Müdürlüğü'nde görev yapan 1 Pratisyen Hekim , 1 Ebe, görevlendirilmiş 1 Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı, 1 İç Hastalıkları Uzmanı, 1 Anesteziyoloji Ve Reanimasyon Uzmanından oluşur.

Merkez İnceleme Komisyonu:

Merkez İnceleme Komisyonu AÇSAP Genel Müdürü veya Genel Müdür Yardımcısı başkanlığında toplanacaktır.

A) 5 Kadın Hastalıkları Ve Doğum Uzmanı,

2 Kadın Hastalıkları Ve Doğum Uzmanı, Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim hastanelerinde görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

2 Kadın Hastalıkları Ve Doğum Uzmanı, Üniversitelere bağlı tıp fakültelerinde görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

1 Kadın Hastalıkları Ve Doğum Uzmanı, mesleğini serbest olarak yürüten, en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

B) 2 İç Hastalıkları Uzmanı,

1 İç Hastalıkları Uzmanı, Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim hastanelerinde görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

1 İç Hastalıkları Uzmanı, Üniversitelere bağlı tıp fakültelerinde görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

C) 2 Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Uzmanı,

1 Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Uzmanı, Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim hastanelerinde görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

1 Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Uzmanı, Üniversitelere bağlı tıp fakültelerinde görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

D) 3 Anesteziyoloji Ve Reanimasyon Uzmanı,

1 Anesteziyoloji Ve Reanimasyon Uzmanı, Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim hastanelerinde görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

1 Anesteziyoloji Ve Reanimasyon Uzmanı, Üniversitelere bağlı tıp fakültelerinde görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

1 Anesteziyoloji Ve Reanimasyon Uzmanı, mesleğini serbest olarak yürüten, en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

E) 3 Patoloji Uzmanı,

1 Patoloji Uzmanı, Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim hastanelerinde görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

1 Patoloji Uzmanı, Üniversitelere bağlı tıp fakültelerinde görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

1 Patoloji Uzmanı, mesleğini serbest olarak yürüten, en az 10 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

F) 3 Aile Hekimi,

1 Aile Hekimi, Üniversitelere bağlı tıp fakültelerinde görev yapan, mesleğinde en az 5 yıllık tecrübesi bulunan uzmanlar arasından seçilecektir.

2 Aile Hekimi, aile hekimliği uygulaması yapılan illerden seçilecek mesleğinde en az 5 yıllık tecrübesi bulunan hekimler arasından seçilecektir.

G) 3 Ebe

1 Ebe, Üniversitelere bağlı tıp fakültelerinde veya yüksek okullarda görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan ebeler arasından seçilecektir.

1 Ebe, Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim hastanelerinde görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan ebeler arasından seçilecektir.

1 Ebe, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık ocaklarında görev yapan, mesleğinde en az 10 yıllık tecrübesi bulunan ebeler arasından seçilecektir.

H) 1 Sağlık Müdürü, 1 Sağlık Müdür Yardımcısı (AÇSAP'tan sorumlu) ve 1 AÇSAP Şube Müdürü

Ölümlerin Tespit Edilmesi

- İl Veri Sistemi Sorumlusu, İl Sağlık Müdürlüğü AÇSAP Şubesi Hekimi olacaktır.

- Her Sağlık Ocağında ve Sağlık Grup Başkanlığında programın yürütülmesinden sorumlu bir sağlık personeli (Anne Ölümleri Veri Sistemi Birim Sorumlusu) olacaktır.

- Sağlık Ocağı bulunmayan belde, köy vb. yerleşim merkezlerinde ölümler, bilindiği üzere yasa gereğince Köy Muhtarı tarafından bildirilmektedir. Program çerçevesinde 12-50 yaş anne ölümlerini de içerisine alan gebeliğe bağlı tüm ölümler de muhtarlar tarafından kayıt altına alınacaktır.

Köyün bağlı olduğu sağlık ocağında programın yürütülmesinden sorumlu sağlık personeli, her ay sağlık ocağına bağlı tüm köyleri dolaşarak muhtarlardan bu bildirimleri alacaktır. Bu dönem zarfında anne ölümü olmamış ise bu husus tutanakla kayıt altına alınacaktır.

- Her Sağlık Ocağı tarafından kendi sahasındaki 12-50 yaş anne ölümlerini de içerisine alan gebeliğe bağlı tüm ölümler tespit edilecek ve ilgili formlar doldurularak her ay bağlı oldukları Sağlık Grup Başkanlıklarına, aylık periyotlarla elde ettikleri muhtarlık bildirimleri ile birlikte gönderilecektir. Ölüm olsun ya da olmasın bildirim mutlak surette yapılacaktır.

-Defin ruhsatı Belediye Tabipliklerince verilen yerleşim yerlerinde bildirim, ilgili Belediye Tabibi tarafından aylık periyotlarla İlçe Sağlık Grup Başkanlıklarına rapor düzenlenerek yapılacaktır. Sağlık Grup Başkanlığı Veri Sistemi Sorumlusu (İlçe Veri Sistemi Sorumlusu) aylık periyotta bu bildirimleri Belediye Tabipliğinden sağlamak zorundadır. Aylık periyotta gebeliğe bağlı ölüm olsun ya da olmasın rapor düzenlenecektir.

-İlçe Sağlık Grup Başkanlıkları, İlçe Jandarma birimlerinden o ay meydana gelen ölümlerin listelerini temin edecektir.

-İlçe Sağlık Grup Başkanlıkları, kendisine bağlı Sağlık Ocakları (her ay), muhtarlar (her ay), Belediye Tabipliklerinden (her ay) sağladıkları, anne ölümlerini de içerisine alan gebeliğe bağlı tüm ölümlerin yer aldığı bildirim formları ve raporlarını her ay düzenli olarak İl Sağlık Müdürlüğüne göndereceklerdir.

-İldeki tüm kamu veya özel sağlık kuruluşları (poliklinikler, tıp merkezleri, özel hastaneler, devlet hastaneleri, üniversite hastaneleri vb.) o ay içerisinde kendi kuruluşlarında meydana gelen anne ölümlerini de içerisine alan gebeliğe bağlı tüm ölümleri İl Sağlık Müdürlüklerine bildireceklerdir.

-112 Hizmet Birimleri de her ay İl Sağlık Müdürlüklerine sevk sırasında meydana gelen gebeliğe bağlı ölümleri bildireceklerdir.

- İl Veri Sistemi Sorumlusu ayda bir kez, ilde mevcut doğum hizmeti veren tüm ikinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşlarını ziyaret edecek, kadın hastalıkları ve doğum kliniği, doğumhane, ameliyathane, acil

servis (Anne ölümü gerçekleşmiş başka uzmanlık dalı servisleri de sorgulanarak) kayıtlarını inceleyerek o kuruluştaki 12-50 yaş kadınlarda gebeliğe bağlı ölümleri tespit edip, kayıt altına alarak, ölüm olsun ya da olmasın kuruluş başhekimi ile birlikte tutanak tutarak imza altına alacaktır.

Ölümlerin Değerlendirilmesi

-İlçe Sağlık Grup Başkanlıkları, İldeki tüm kamu veya özel sağlık kuruluşları (poliklinikler, tıp merkezleri, özel hastaneler, devlet hastaneleri, üniversite hastaneleri vb.), 112 Hizmet Birimlerinde bildirilen ölümler İl Anne Ölümleri Tespit ve Önleme Biriminde değerlendirilecektir.

-İl Anne Ölümleri Tespit ve Önleme Birimi ildeki tüm ölüm bildirimlerinin toplanması, birbirleri ile karşılaştırılması, hastane ölümleri için ilgili hastane araştırmasının yapılarak ilgili formun doldurulması, eğer ölüm evde gerçekleşmiş veya hastane araştırmasında tatminkar sonuca ulaşılamamış ise sözel otopsi ile eksik bilgilerin tamamlanmasını sağlayacaktır..

-Toplanan ölümler ile ilgili olarak her ay İl İnceleme Komisyonu toplanacak, ilde o ay meydana gelen tüm gebeliğe bağlı ölümler, ölüm nedenleri belirlenmek üzere görüşülecektir. Komisyon üyeleri tarafından imza altına alınan "İl Anne Ölümleri Komisyon Raporu" ile birlikte meydana gelen ölümlere ait ilgili formlar, hasta dosyalarının sureti, epikriz ve aylık hastane ziyaret tutanakları ile birlikte Sağlık Bakanlığı AÇSAP Genel Müdürlüğüne gönderilecektir. Ölümlerin bildirimi yapılırken her annenin, gizlilik esasına dayalı bildiriminin gerçekleştirilmesi için her anneye bir kod numarası verilecektir. Bu kod numarası bildirimi yapan ilin "il plaka kodu, ölümün gerçekleştiği ay, yıl rakamları ve ad / soyad ilk harfi"nden oluşacaktır. Örneğin: Anne adı Fatma Akarsu , Adana ili Ocak ayı 2007 yılı ölümü ise; kodu 01012007FA olacaktır.

-Sağlık Bakanlığı Anne Ölümleri Ön İnceleme Komisyonunda, her ay illerden gelen gebeliğe bağlı tüm ölümler değerlendirilecek, nedenlerine ve üç gecikme modeline göre gebeliğe bağlı ölümler ile anne ölümleri sınıflandırılacaktır. Nedenleri tam olarak belirlenemeyen ölümler, hastane, hekim ve anne adı (kodu ile değerlendirilecek) gizli kalmak üzere Merkez İnceleme Komisyonunda üç ayda bir görüşülecektir.

Beklenen Anne Ölüm Sayısı:

Ulusal Anne Ölümleri Araştırması sonuçlarına göre belirlenen gebeliğe bağlı ölüm sayısı 520, sadece anne ölüm sayısı ise 387'dir.

C.Sonuçların Analizi ve Duyurulması:

Sağlık Bakanlığı Anne Ölümleri İnceleme Komisyonu her yılın sonunda tüm verileri toplu olarak değerlendirir ve alınması gereken önlemleri belirler.

Bakanlık ayrıca anne ölümleri ile ilgili verileri ve alınması gereken önlemleri sağlık meslek örgütleri, medya ve sivil toplum kuruluşları ile paylaşır.

Anne ölümleri ile ilgili veriler ve alınması gereken önlemler illere geri bildirimler yoluyla duyurulur.